

**Sprawozdanie z działalności Rady Wykonawczej
Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych
w roku akademickim 2003/2004**

Program Rady Wykonawczej na lata 2003-2006 został określony następująco:

1. Narodowy Zasób Biblioteczny (ochrona zbiorów / kwaśny papier / digitalizacja) [E.LANKOSZ, A.JAZDON, J. STĘPNIAK],
2. digitalizacja zbiorów (polska biblioteka wirtualna) [E.LANKOSZ, A.SOKOŁOWSKA]
3. współpraca z narodowym katalogiem centralnym (poparcie w sprawie dalszego finansowania NUKAT) [E.LANKOSZ, D.KONIECZNA],
4. zagadnienia związane z ustawodawstwem (Ustawa o zamówieniach publicznych, Ustawa „Prawo o szkolnictwie wyższym”, Ustawa o bibliotekach, Ustawa o finansowaniu nauki, Ustawa o VAT [od przyszłego roku wchodzi prawdopodobnie 22% VAT na książki i czasopisma]) [M.KĘSIK],
5. import czasopism naukowych, konsorcja „dostępowe” do e-czasopism [J.STĘPNIAK, H.SZARSKI],
6. finansowanie działalności bibliotek [H.SZARSKI],
7. standaryzacja działalności bibliotek, badania porównawcze [A.JAZDON],
8. wymiana międzybiblioteczna (w zakresie elektronicznego dostarczania dokumentów) A.PIOTROWICZ],
9. etyka zawodu bibliotekarza [A.JAZDON],
10. współpraca z ośrodkami kształcenia w profilowaniu programów studiów D.KONIECZNA],
11. wybór tematów i koordynacja terminów konferencji naukowych, organizowanych przez poszczególne biblioteki (na stronie WWW) [A.SOKOŁOWSKA],
12. utworzenie strony domowej [A. SOKOŁOWSKA],
13. współpraca zagraniczna (w aspekcie przystąpienia Polski do UE) z bibliotekami (grupami bibliotek) na bardziej zorganizowanym poziomie niż to ma miejsce dotychczas [J.STĘPNIAK].

Rada Wykonawcza spotkała się w okresie sprawozdawczym czterokrotnie (21.10.03, 3.02.04, 25.03.04, 7.06.04), łącząc to zazwyczaj z zaplanowanymi wcześniej spotkaniami z przedstawicielami Ministerstw i innych instytucji, którym prezentowano problemy bibliotek akademickich.

Rada Wykonawcza przedstawiła swój Program w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu na spotkaniu z podsekretarzem stanu prof. Tadeuszem Szulcem (3.02.04) i wcześniej na spotkaniu w Departamencie Szkolnictwa Wyższego (21.10.04). Szczególnie spotkanie z Ministrem prof. T. Szulcem było bardzo dobrze ocenione przez uczestników. Przedstawione problemy wywołały życzliwe zainteresowanie Ministra, który obiecał wspierać nasze inicjatywy w miarę swoich kompetencji.

Przewodnicząca Rady uczestniczyła w spotkaniu (12.01.04) z Ministrem Nauki i Informatyzacji Michałem Kleiberem zorganizowanym z inicjatywy Zespołu ds. Działalności Wspomagającej Badania, przy udziale Sekcji Bibliotek i Informacji Naukowej, podczas którego dyskutowano o zasadach finansowania bibliotek w kontekście projektowanej *Ustawy o finansowaniu nauki*, a także o bieżących problemach

wynikających z braku jednoznacznie określonej polityki dofinansowania prenumeraty czasopism zagranicznych i baz danych.

Członkowie Rady uczestniczyli w spotkaniu (16.06.04) z Przewodniczącym Państwowej Komisji Akredytacyjnej Prof. dr hab. Andrzejem Jamiołkowskim, dyskutując o sytuacji polskich szkół wyższych, zasadach ich oceny oraz warunkach wykorzystania w pracach Komisji danych o bibliotekach gromadzonych w ramach projektu „*Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce*”.

Rada dwukrotnie (25.03.04 oraz 7.06.04) spotkała się z dyrektorem Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego prof. Markiem Niezgódką dyskutując nad zasadami dofinansowania konsorcjów oraz ofertą udostępnianych baz i warunkami współpracy ICM z bibliotekami szkół wyższych. Efektem tych rozmów było podjęcie przez Radę prac nad ustaleniem listy szczególnie przydatnych i oczekiwanych konsorcjów.

Prowadzono też rozmowy i uczestniczono w spotkaniach środowiskowych, organizowanych przez związki i organizacje z obszaru bibliotekarstwa. Zaowocowało to poparciem całego środowiska dla opracowanych wspólnie przez Krakowski Zespół Biblioteczny i Oddział SBP w Krakowie zmian do projektu ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Sukcesem środowiska było zatem przyjęcie proponowanych przez zespół krakowski zmian i wprowadzenie ich do tekstu projektu przekazanego do Sejmu.

Współpraca środowiskowa wyraziła się też aktywnym udziałem bibliotek akademickich w Tygodniu Bibliotek organizowanym z inicjatywy SBP w maju 2004. SBP planuje kontynuowanie tej akcji i liczy na udział w niej pracowników bibliotek naukowych, w tym bibliotek szkół wyższych.

RW wzięła udział w spotkaniu w MENiS, podczas którego wręczono nagrodę indywidualną Ministra Edukacji panu dr. Tomaszowi Wolniewiczowi za prace nad KaRo. O nagrodę tę wystąpiła Rada Wykonawcza poprzedniej kadencji.

Rada Wykonawcza aktywnie reagowała na zgłaszane na bieżąco problemy i podejmowała działania w celu poinformowania o nich właściwych władz. Przykładem są pisma w sprawie stałego finansowania Centrum NUKAT, uwagi do projektu *Ustawy o finansowaniu nauki* oraz zapytanie w sprawie zasad polityki finansowania konsorcjów skierowane do MNiI, czy też propozycje nowych zapisów w *Ustawie o podatku od towarów i usług*.

Niestety nie zawsze otrzymywaliśmy odpowiedzi, a i tam, gdzie ona wpłynęła nie zawsze brzmiała uspokajająco i wskazywała na zrozumienie sytuacji bibliotek. W całości odrzucono na przykład uwagi Rady dotyczące projektu *Ustawy o finansowaniu nauki*. Niepokój wzbudziła też informacja, że KBN nie gwarantuje rozszerzenia dofinansowania na nowe zasoby elektroniczne (poza BWN tworzoną przez ICM).

RW nie otrzymała natomiast żadnej odpowiedzi na pismo dotyczące niezbędnych zmian w *Ustawie o podatku od towarów i usług*, przesłanym do 3 ministerstw, przewodniczącego właściwej komisji sejmowej oraz Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Wyższych. Zatem nie jest wiadome, czy projektowana nowelizacja tej Ustawy obejmie także zgłaszane przez RW postulaty zmian w zapisach dotyczących naliczania VAT na czasopisma (w tym czasopisma elektroniczne) i bazy danych.

Dzięki zabiegom RW Przewodniczący KRASP przekazał na listę dyskusyjną KRASP informację o programie i bieżących zadaniach Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół

Wyższych. Pozwoliło to na lepsze zaistnienie Konferencji Dyrektorów w obszarze zadań uczelni.

Podstawowe kierunki działań Rady Wykonawczej koncentrowały się zatem na kilku najważniejszych grupach spraw:

1. Konsultacji projektów nowych aktów prawnych (*Prawo o szkolnictwie wyższym, Ustawa o finansowaniu nauki*), oraz przekazywaniu uwag w sprawie modyfikacji przepisów obowiązujących (np. proponowane zmiany w *Ustawie o podatku od towarów i usług*, udział w dyskusji nad zmianami *Ustawy o bibliotekach*).
2. Dyskusji nad zasadami dofinansowania i organizacji konsorcjów czasopism elektronicznych (spotkania z przedstawicielami ICM), a także próbie określenia potrzeb środowiska bibliotek naukowych w tym zakresie (zbieranie dezyderatów). Przy aktywnym udziale bibliotek utworzono listę prawie 60 tytułów baz (uwzględniając różne platformy ich udostępniania). Mimo braku szans na dofinansowanie nowych konsorcjów, listy te stały się impulsem dla wielu bibliotek do przystępowania do istniejących już konsorcjów (np. dla baz ekonomicznych czy też baz Blackwell), a także podjęcia przygotowań do stworzenia nowych np. Wileya, czy ACS.
3. Problemami współpracy bibliotek akademickich z uczelniami macierzystymi oraz sposobem unifikacji analizy funkcjonowania bibliotek, któremu to celowi ma służyć m.in. projekt *Analizy funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce*. Projekt ten był wielokrotnie przedmiotem dyskusji podczas spotkań Rady. Rada nadal będzie promować projekt, wskazując na celowość wykorzystywania powstających w jego wyniku informacji w zarządzaniu bibliotekami, a także w pracach ministerstw i instytucji współpracujących (np. PKA). Jednocześnie Rada zachęca dyrektorów wszystkich bibliotek szkół wyższych do aktywnego udziału w projekcie, poprzez coroczne wprowadzanie danych do ankiety. Kompletność danych pozwoli na ich szersze i pełniejsze ich wykorzystanie.
4. Projektem programu dotyczącego ochrony zasobów bibliotecznych przez digitalizację, który zostanie skierowany do Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Rada Wykonawcza będzie dążyła do uruchomienia w ramach FNP nowego projektu, który wzorem CERBER-a i LIBRARIUS-a umożliwiłby wielu bibliotekom rozbudowę warsztatu do digitalizacji najcenniejszych zasobów w bibliotekach naukowych.
5. Sprawy przygotowania zawodowego i pagmatyki zawodu bibliotekarza były przedmiotem licznych dyskusji. Członkowie Rady uczestniczyli w pracach nad projektem *Kodeksu etyki bibliotekarza i pracownika informacji*. Prowadzili rozmowy w ośrodkach kształcących na kierunkach bibliotekarskich, na temat przygotowania zawodowego absolwentów i potrzeb bibliotek w tym zakresie. Prace te będą kontynuowane w następnym roku.
6. Na liście konferencji, a także wśród członków Rady dyskutowano nad określeniem standardów współpracy przy wypożyczeniach międzybibliotecznych i powszechnym wdrożeniem systemu na wzór DocMed lub wykorzystaniem w tym celu programu KaRo. Zamierzenie to niewątpliwie powinno być potraktowane jako priorytetowe w pracach planowanych na następny rok.
7. Bieżące konsultacje i wymiana poglądów na liście dyskusyjnej Konferencji przyczynia się zarówno do pogłębiania wiedzy fachowej jak również ułatwia rozwiązywanie wielu bieżących spraw.

8. Prezentacje bibliotek na łamach *Forum Akademickiego* cieszą się dużym zainteresowaniem, choć zarówno wolne tempo ukazywania się kolejnych notatek, jak również mała ich objętość budzi lekkie rozczarowanie.

Bieżące informacje o pracach Rady, a także o sprawach ważnych dla nas (np. program ochronny kwaśnego papieru, serwisy informacyjne dotyczące prawa pracy) są dostępne na stronie domowej Konferencji. Twórcą i bardzo sprawnym administratorem strony jest Biblioteka Główna Akademii Ekonomicznej.

RW wyraziła też opinię w sprawie dalszych losów zbiorów Biblioteki PAN w Warszawie, planowanych zmian wydawcy *Przeglądu Bibliotecznego*, oraz w sprawie artykułu „Słowo na lewo” (Polityka nr 29/2004), gdzie skrytykowano postawę bibliotek w kontekście prawa autorskiego.

Sprawozdanie opracowały:

Jolanta Stępniaak – Sekretarz RW KDBSW

Ewa Dobrzyńska-Lankosz – Przewodnicząca RW KDBSW

Warszawa – Kraków, 7.10.2004 r.